proLékaře.cz | 18.11.2026

RECENZE KNIHY

PRAKTICKÉ ZUBNÍ LÉKAŘSTVÍ, ročník 64, 2016, 2, s. 33

Kubáčková, K. a kol.: **Vzácné nádory v onkologii**

Mladá fronta a. s., Praha 2015.

Vázáno, 335 stran. ISBN 978-80-204-3658-0. Cena neuvedena.

Vysvětlení důvodů vzniku této publikace je v úvodním slovu autorky – přibližně pětinu všech zhoubných nádorů u dospělých tvoří malignity, o nichž neexistuje ani v současnosti dostatek informací. Publikace z těchto důvodů nabízí ve 12 kapitolách základní informace o výskytu, biologických vlastnostech, klinických projevech, diagnostice, léčbě a prognóze těchto nádorů.

Zejména maxilofaciálním chirurgům poslouží k orientaci v této nesnadné medicínské problematice informace obsažené v kapitolách 1, 3, 10, 11 a 12. V kapitole 1 věnované kožním nádorům najdeme informace o karcinomu z Merkelových buněk, dermatofibrosarkomu, malignímu fibróznímu histiocytomu, angiosarkomech včetně Kaposiho sarkomu, hemangioendoteliomu, liposarkomu. Jejich výskyt v dutině ústní je však zmíněn jen okrajově. V jedné ze statí kapitoly 3 popisující vzácné nádory v ORL oblasti je podána velice stručná charakteristika maligních nádorů dutiny ústní a slinných žláz jiných než dlaždicobuněčné karcinomy ústní sliznice. Jsou jimi verukózní karcinom, maligní melanom, poněkud podrobněji uvedené karcinomy slinných žláz, dále sarkomy, nádory kostní a odontogenní včetně histiocytózy z Langerhansových buněk, maligních variant ameloblastomu, odontogenní keratocystický nádor a Burkittův lymfom. Chybí však zcela zmínka o ostatních maligních lymfomech nehodgkinova typu. Extranodální NK/T buněčný lymfom je zmíněn mezi malignitami dutiny nosní a paranazálních dutin. Obecnou platnost má kapitola 11 pojednávající o nádorech neznámé primární lokalizace. Je tu diskutováno o diagnostickém algoritmu, smyslu jednotlivých vyšetření, významu histologie a imunohistochemie, cytogenetického a molekulárně genetického vyšetření, o léčebných možnostech. V kapitole 12 pojednávající o dědičných syndromech spojených s nádorovou predispozicí jsou popsány syndromy Li-Fraumeni a Peutz-Jeghers, syndrom Cowdenové a Gorlinův, Recklinghausenova neurofibromatóza, tuberózní skleróza.

Literární zdroje jsou uvedeny v závěru jednotlivých kapitol. Text je vhodně doplněn přehlednými tabulkami a menším počtem klinické a histologické fotodokumentace. Publikace je zakončena slovem o autorce, anglickým summary, seznamem zkratek a rejstříkem.

Kolektiv 16 autorů, nejen onkologů (z pohledu recenzenta je škoda, že mezi autory nebyl přizván maxilofaciální chirurg) se nemohl vyhnout určitým disproporcím, projevujícím se zejména opakováním informací o některých nádorových entitách, vyskytujících se současně v různých tělních systémech. Úmyslem autorů však nebylo podat tuto obsáhlou problematiku vyčerpávajícím způsobem, spíše naopak, poskytnout velice potřebný souhrn základních informací o heterogenní skupině méně obvyklých, avšak závažných nádorových chorob. Tento záměr se bezpochyby podařilo naplnit.

Doc. MUDr. R. Slezák, CSc.
Hradec Králové